MÄNTSÄLÄ

ERITYISJÄRJESTELYT YO-KOKEISSA

ILMAN LAUTAKUNNAN ERILLISTÄ LUPAA

- resepti- ja käsikauppalääkkeet
- sairauden hoidossa välttämättömät välineet
- vammaisuuden edellyttämät tavanomaiset apuvälineet
- suurennuslasi, lisävalaisin / värillinen viivain / kalvo
- korvatulpat tai kuulosuojaimet

Kokelaan tuomat välineet ja lääkkeet tarkistetaan ennen kokeen alkamista.

LUKION PÄÄTETTÄVISSÄ OLEVIA ERITYISJÄRJESTELYITÄ

- Erityiset tarpeet voidaan ottaa huomioon koesalin istumajärjestyksessä mahdollisuuksien mukaan (keskittymisen ongelmat, WC-käynnit)
- Lukiosihteeri valmistelee istumajärjestyksen, joten häneen kannattaa olla ajoissa yhteydessä, mikäli on tarvetta erityiseen istumapaikkaan salissa.

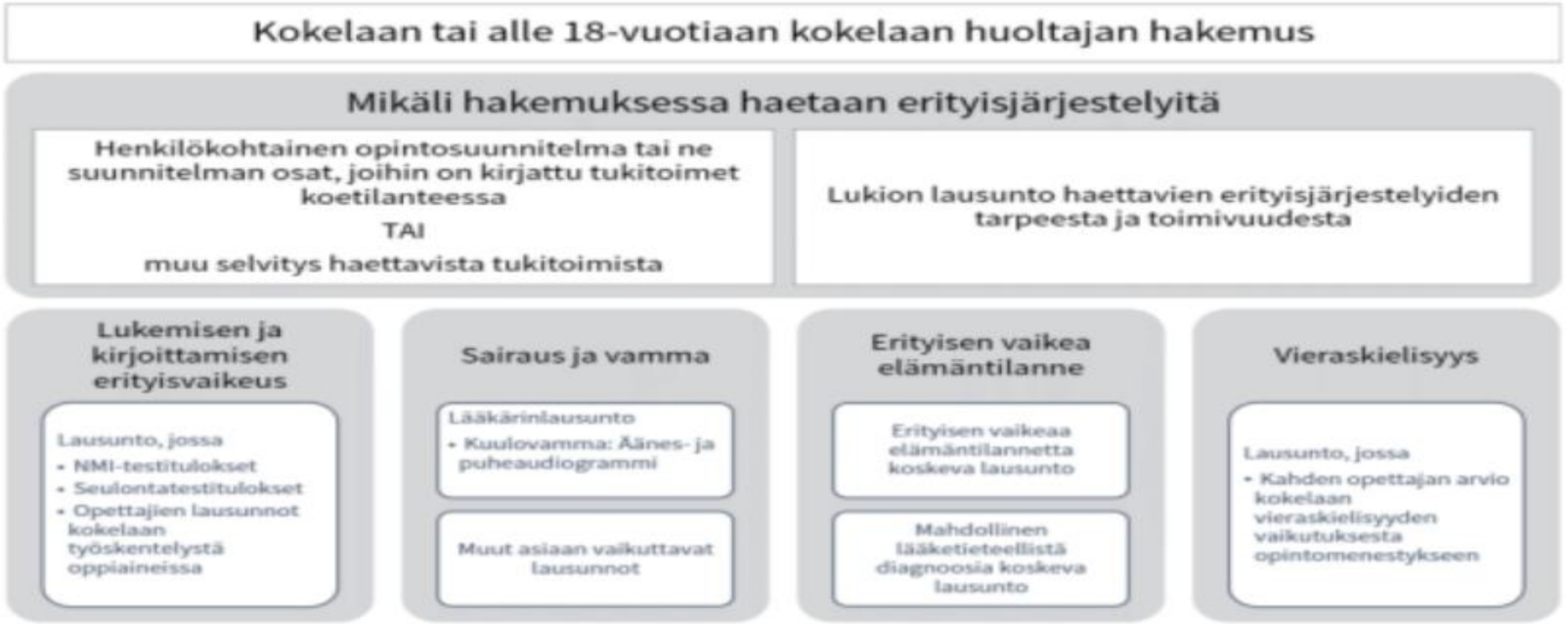
YLEISIMMÄT ERITYISJÄRJESTELYT

- **Lisäaika:** Kahden tunnin lisäaika kokeeseen
- **Erillinen pienryhmätila:** erillinen tai sermein eristetty tila:
  - Kokelas voi saada erityisjärjestelynä oikeuden suorittaa tutkinnon kokeet erillisessä pienryhmätilassa, jossa koetta suorittaa korkeintaan kahdeksan kokelasta.
- Lisäksi joissain tapauksissa erityisjärjestelyinä esim. lepäämiseen tarkoitettu tila, suurempi näyttö, oikeus suurentaa kirjasinkokoa, näkövammaisille apuvälineillä suoritettava koe, kuulovammaisille ääniaineistoiltaan rajattu koe, avustajan käyttö

HUOMIOON OTETTAVAT KOESUORITUSTA HEIKENTÄVÄT SYYT

- **Lukemisen ja kirjoittamisen erityisvaikeus** (erityisopettajan lausunto + aineenopettajien lausunnot)
- **Vieraskielisyys** (erityisopettajan lausunto + aineenopettajien lausunnot)
- **Sairaus, vamma tai raskaus** (lääkärin, psykologin, terveydenhoitajan tai sairaanhoitajan lausunto sairaudesta tai vammasta sekä muut tilanteen selvittämiseen tarvittavat liitteet.)
- **Kuulovamma** (erikoislääkärin lausunto + äänes- ja puheaudiogrammi)
- **Näkövamma** (lääkärinlausunto)
- **Erityisen vaikea elämäntilanne** (kuraattorin, psykologin, terveydenhoitajan tai lääkärin lausunto)
- Huom! Värisokeus ei lähtökohtaisesti edellytä erityisjärjestelyitä

ERITYISJÄRJESTELYT

https://www.ylioppilastutkinto.fi/fi/tutkinnon-toimeenpano/maaraykset-ja-ohjeet/koesuoritusta-heikentavan-syyn-huomioon-ottaminen

KOESUORITUSTA HEIKENTÄVÄN SYYN HUOMIOON OTTAMINEN ARVOSTELUSSA

- otetaan huomioon vain siinä tapauksessa, että kokelas on saamassa hylätyn arvosanan
- hyväksytyn arvosanan saaminen edellyttää, että kokeesta saadut pisteet ovat hyvin lähellä läpipääsyrajaa.

	Pistemäärän enimmäiskorotus, jos sairaus tai vamma, erityisen vaikea elämäntilanne tai lukemisen ja kirjoittamisen erityisvaikeus vaikuttaa koesuoritukseen…		
Kokeen maksimipiste-määrä	…jonkin verran	…merkittävästi	…erittäin paljon
60 pistettä	1 piste	1 piste	2 pistettä
120 pistettä	1 piste	2 pistettä	3 pistettä
209 pistettä	2 pistettä	4 pistettä	6 pistettä
229 pistettä	2 pistettä	4 pistettä	6 pistettä
299 pistettä	3 pistettä	6 pistettä	8 pistettä

VIERASKIELISEN KOKELAAN OPETUSKIELEN PUUTTEELLINEN HALLINTA

LISÄAIKA MUISSA KUIN VIERAIDEN KIELTEN KOKEISSA

Kokelaan kielitaustan pisteytys	0 pistettä	2 pistettä	4 pistettä	6 pistettä
1. Kokelaan kotona käytettävät kielet	vain suomi tai ruotsi;	vieraan kielen lisäksi myös suomi tai ruotsi;		vain vieraita kieliä
2. Koulunkäynti, opiskelu tai työskentely pääosin suomeksi tai ruotsiksi	yli kuusi vuotta;	kuusi vuotta tai alle;	neljä vuotta tai alle;	kaksi vuotta tai alle;

MINIMIPISTEET 20/36 + PERUSTELUT LISÄAJAN TARPEESTA (KAKSI OPETTAJAA ARVIOI)

Opettajan arvion pisteytys	0 pistettä	1 piste	2 pistettä	3 pistettä
3.1 Luettavan oppimateriaalin ymmärtäminen	Ei vaikeuksia	Lieviä vaikeuksia	Selviä vaikeuksia	Vakavia vaikeuksia
3.2 Tekstin tuottaminen	Ei vaikeuksia	Lieviä vaikeuksia	Selviä vaikeuksia	Vakavia vaikeuksia
3.3 Opetuksen seuraaminen	Ei vaikeuksia	Lieviä vaikeuksia	Selviä vaikeuksia	Vakavia vaikeuksia
3.4 Tehtävien suorittamiseen kuluva aika	Ei poikkea muista opiskelijoista	Vaatii vähän enemmän aikaa	Vaatii selvästi enemmän aikaa	Vaatii merkittävästi enemmän aikaa

HAKEMUKSET

- Tehdään sähköisesti ylioppilastutkintolautakunnalle
- Liitteeksi selvitys opinnoissa havaitusta tuen tarpeesta ja toteutuneet tukitoimet (= Wilman Henkilökohtainen oppimisen tuen suunnitelma + lukiossa toteutuneet tukitoimet)
- Mahdollinen lukilausunto
- Lukion lausunto haettavien erityisjärjestelyjen tarpeesta, toimivuudesta ja kohtuullisuudesta
- Lukio-opinnoissa tai muissa opinnoissa havaittu tuen tarve ja toteutetut tukitoimet ovat keskeinen peruste erityisjärjestelyiden tarvetta arvioitaessa. Jos kokelaalla on ollut mahdollisuus erityisjärjestelyihin opintojen aikana, tulee lausunnosta käydä ilmi, onko kokelas käyttänyt näitä järjestelyitä ja ovatko ne olleet hänelle tarpeellisia.

HAKEMUKSET

- Ylioppilastutkintolautakunta suosittaa, että kokelas tai hänen huoltajansa tekee hakemuksen yhdessä lukion kanssa lukioille tarkoitetun asiointipalvelun välityksellä.
- Käytännössä opiskelija tekee lukivaikeuteen tai vieraskielisyyteen liittyvät hakemukset yhdessä lukion erityisopettajan kanssa, joka hoitaa hakemusta varten lausuntopyynnöt opettajilta. (syys-lokakuu / helmi-maaliskuu)
- Lautakunta lähettää päätöksen kokelaalle sekä tiedoksi lukiolle, Huom! Päätös tulee Suomi.fi palveluun sähköisenä. Mikäli Suomi.fi ei ole käytössä, päätös tulee kirjepostina. Päätös on voimassa kuusi vuotta. Samaa päätöstä voi käyttää haettaessa erityisjärjestelyitä seuraavaan oppilaitokseen, esim. valintakokeisiin

HAKEMUKSET

- Hakemus tehdään viimeistään silloin, kun kokelas ilmoittautuu tutkintoon ensimmäisen kerran. Hakemusten on oltava perillä lautakunnassa
    - kevään tutkinnon osalta viimeistään 30. marraskuuta
    - syksyn tutkinnon osalta viimeistään 30. huhtikuuta
- Jotta hakemukset saadaan ajoissa valmiiksi ja niihin ehditään saada myös opettajien kommentit, on hakemusten tekeminen aloitettava syys-lokakuussa / helmi-maaliskuussa

Kiitos!

Pia Palosvirta, erityisopettaja